

Συνέντευξη του Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη καθηγητή Σπύρου Βούγια στην «Αστυνομική Ανασκόπηση»

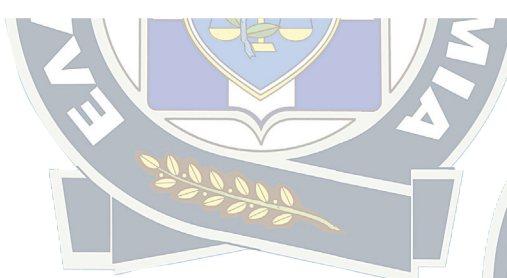
Του Ανθ/μου Κων. Γ. Κούρου

Κύριε Υφυπουργέ, πρώτα απ' όλα θα θέλαμε να μας πείτε πώς αισθάνεται ένας πανεπιστημιακός δάσκαλος με τις αρμοδιότητες του πολιτικού προϊσταμένου στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη;

Δεν σας κρύβω ότι στην αρχή ξαφνιάστηκα, όταν ο πρωθυπουργός μου ανακοίνωσε την απόφασή του να αναλάβω ως Υφυπουργός στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με τη αναγγελία του κυβερνητικού σχηματισμού. Σε σύντομο χρονικό διάστημα όμως, εξοικειώθηκα με το περιβάλλον του υπουργείου και με τη βοήθεια του υπουργού και των υπηρεσιακών παραγόντων διαπίστωσα ότι υπάρχει πλούσιο έδαφος για παραγωγική εργασία. Ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, αλλά κυρίως ως πολιτικός, θεωρώ πως μπορώ να προσφέρω σε ένα υπουργείο που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη και που έχει ένα τόσο ευρύ αντικείμενο δράσης. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, λόγω των αρμοδιοτήτων του, βρίσκεται πάντοτε στην πρώτη γραμμή των εξελίξεων και των καθημερινών προβλημάτων, παρέχοντας σε έναν πολιτικό ευρύτατο πεδίο για προσφορά κοινωνικού έργου. Έχω λοιπόν τη διάθεση να προσφέρω και θέλω να βοηθήσω από τη θέση αυτή να βελτιωθεί η σημερινή κατάσταση.

Πώς βλέπετε το ρόλο της Αστυνομίας στη διαδρομή του χρόνου, από τότε που ήσασταν φοιτητής μέχρι σήμερα;

Πέρασαν αρκετά χρόνια από τότε που ήμουν φοιτητής και πολλά έχουν αλλάξει, όπως άλλαξε μαζί και η φυσιογνωμία του αστυνομικού. Αυτό που δεν άλλαξε και ούτε πρόκειται να αλλάξει είναι ότι ο αστυνομικός παραμένει πάντοτε άνθρωπος. Ένας άνθρωπος όμως, που λόγω της φύσης του λειτουργήματος που ασκεί, είναι υποχρεωμένος να υπακούει στις επιταγές της πολιτικής και φυσικής του ηγεσίας. Και φυσικά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι μεσολάβησε η περίοδος της χούντας, που τα-

λαιπώρησε τον τόπο και επέβαλε στον αστυνομικό πρακτικές που πολλές φορές τον έφεραν σε ευθεία αντίθεση με τον πολίτη. Ο αστυνομικός για παράδειγμα που παρακολουθούσε επί χούφτας τον πατέρα μου και κάποια στιγμή τον συνέλαβε, πιστεύω ότι εκτελούσε ένα έργο δυσάρεστο και για τον ίδιο, που τον έφερνε σε αντίθεση με τα συναισθήματά του.

Ο αστυνομικός λοιπόν είναι υποχρεωμένος να εκτελεί τις επιλογές της εκάστοτε κυβέρνησης. Γι' αυτό οι δικές μας κυβερνήσεις προσπάθησαν να διαμορφώσουν διαχρονικά μια διαφορετική εικόνα στην λειτουργία και την πρακτική του. Δεν του ζητούν να είναι απέναντι στους πολίτες, αλλά να τους εξυπηρετούν. Η κυβέρνησή μας πιστεύει ότι ο σύγχρονος αστυνομικός πρέπει να λειτουργεί προς όφελος της κοινωνίας, προάγοντας το αγαθό της ασφάλειας και υπηρετώντας τον πολίτη, έτσι όπως αρμόζει σε κάθε δημοκρατικό πολίτευμα. Σήμερα, η Ελληνική Αστυνομία είναι προσανατολισμένη προς αυτή την κατεύθυνση, που είναι η κεντρική πολιτική κατεύθυνση της κυβέρνησης και του Υπουργού και προς την οποία όλοι εργαζόμαστε. Βασικός στόχος επομένως του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη είναι η εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των πολιτών, αλλά και η αποκατάσταση των σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ Αστυνομίας και κοινωνίας, που διαταράχθηκαν έντονα τα τελευταία χρόνια.

Ποιοι οι στόχοι και οι προσδοκίες από τη σύσταση της Ομάδας Εργασίας σχετικά με το σύστημα εκπαίδευσης της Ελληνικής Αστυνομίας;

Είναι γεγονός ότι το αστυνομικό εκπαιδευτικό σύστημα χρειάζεται ριζική αναμόρφωση και γενικά εκσυγχρονισμό. Γι' αυτό το σκοπό συστάθηκε ήδη και ξεκίνησε τις εργασίες της, μια Μεικτή Ομάδα Εργασίας η οποία επεξεργάζεται τη μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Στην Ομάδα συμμετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες από τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και τις Σχολές, καθηγητές πανεπιστημίου, εμπειρογνώμονες με ειδικευση σε ζητήματα επιχειρησιακού ενδιαφέροντος, καθώς και εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Τα θέματα που επεξεργάζεται η Ομάδα, οι εργασίες της οποίας θα ολοκληρωθούν στις αρχές Απριλίου, είναι ποικίλα, και αφορούν γενικά στην αναβάθμιση του διδακτικού προσωπικού, στην αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών και τη βελτίωση των συγγραμμάτων και των διδακτικών βοηθημάτων όλων των Σχολών. Βασικός μας στόχος, είναι να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στην «επιχειρησιακή» κατάρτιση των σπουδαστών και στην πρακτικοποίηση των θεωρητικών τους γνώσεων. Επιδιώκουμε τελικά την ουσιαστική ανωτατοποίηση της Σχολής Αξιωματικών και την αναβάθμιση της Σχολής Αστυφυλάκων με την διαμόρφωση ενός νέου θεσμικού πλαισίου ανάλογο με αυτό που διέπει τα σχετικά εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας. Σχεδιάζουμε επίσης την ενίσχυση και επέκταση του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης για την βελτίωση της σωματικής και επιχειρησιακής ικανότητας του προσωπικού, την ενδυνάμωση του Συστήματος Μετεκπαίδευσης και την εισαγωγή προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης.

Θα βασιστούμε τέλος, στον εκσυγχρονισμό των μεθόδων διδασκαλίας και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες.

Κύριε Υφυπουργέ, έχει τεθεί το ζήτημα της αποστρατικοποίησης της αστυνομικής εκπαίδευσης.

Πρόκειται για μια κεντρική επιλογή με προοπτική τη γενικότερη βελτίωση και την προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος των Σωμάτων Ασφαλείας στις πραγματικές συνθήκες.

Όπως γνωρίζετε, οι πρωτοετείς δόκιμοι υπαστυνόμοι και οι δόκιμοι αστυφυλάκες με την παρουσίασή τους στις Σχολές υποχρεούνται να περάσουν από βασική στρατιωτική εκπαίδευση, η οποία διαρκεί έως και έξι εβδομάδες. Τα τελευταία χρόνια η εκπαίδευση αυτή πραγματοποιήθηκε σε Κέντρα Εκπαίδευσης των Ενόπλων Δυνάμεων υπό την εποπτεία του Στρατού.

Κατά την εκτίμησή μας αυτός ο τρόπος εκπαίδευσης δεν απέδωσε τα αναμενόμενα αποτελέσματα και θα πρέπει να αλλάξει, ως προς το περιεχόμενο αλλά και τον τρόπο διεξαγωγής της, διότι ο ρόλος της Αστυνομίας παρουσιάζει πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά και υπακούει σε άλλες αναγκαιότητες από εκείνες των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο αστυνομικός πρέπει να λαμβάνει την εκπαίδευση εκείνη που θα τον καταστήσει πιο αποτελεσματικό στην καταπολέμηση του εγκλήματος και της βίας, αλλά και παράλληλα πιο φιλικό προς τον πολίτη, με σεβασμό των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του.

Προς την κατεύθυνση αυτή, και σε συνεννόηση με το Αρχηγείο, πήραμε την απόφαση να μετατραπεί η Βασική Στρατιωτική Εκπαίδευση σε Ειδική Αστυνομική και το περιεχόμενό της να προσαρμοστεί στις ιδιαίτερες ανάγκες των αστυνομικών καθηκόντων. Από τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά, τον Οκτώβριο του 2010 θα διεξάγεται αποκλειστικά στις εγκαταστάσεις των Αστυνομικών Σχολών τόσο για τους δόκιμους υπαστυνόμους και για τους δόκιμους αστυφυλάκες. Η πρωτοβουλία θα έχει και αξιοσημείωτα οικονομικά οφέλη. Η εξοικονόμηση πόρων από την διενέργεια αυτής της αστυνομικής εκπαίδευσης μπορεί να είναι ακόμη και της τάξεως του 40%.

Αναφερθήκατε προηγουμένως στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, γεγονός που δύναται να μας φέρει πιο κοντά με την αστυνομική εκπαίδευση άλλων χωρών. Σε πρακτικό επίπεδο πως θα εφαρμοστεί;

Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που αφορά στην ενίσχυση του συστήματος μετεκπαίδευσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Έτσι, στην λογική της διά βίου μάθησης, το Ελληνικό Τμήμα της CEPOL (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία) ετοιμάζεται να διοργανώσει, σε δοκιμαστική βάση, εκπαιδευτικά σεμινάρια με την μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (distance learning). Για το σκοπό αυτό, θα χρησιμοποιηθεί η ηλεκτρονική πλατφόρμα της CEPOL, ενώ σε πρώτη φά-

“Θα βασιστούμε στον εκσυγχρονισμό των μεθόδων διδασκαλίας και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες”

ση, το περιεχόμενο των μαθημάτων θα σχετίζεται με θέματα Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Νομοθεσίας, Κοινωνικής Αστυνόμευσης, Τροχαίας, Διαχείρισης Πληθους, Αγγλικής Αστυνομικής Ορολογίας, κ.α. Το όφελος από αυτή την πρωτοβουλία είναι σημαντικό, διότι εξασφαλίζεται χαμηλό κόστος και ευελιξία τρόπων μελέτης στο χώρο και στο χρόνο και παράλληλα ενισχύεται η διευρωπαϊκή συνεργασία, με τη μεταφορά και την ανταλλαγή εμπειριών, ανάμεσα στις αστυνομίες διαφόρων χωρών.

Ποια είναι τα σχέδια και οι προτάσεις σας για το μέγιστο ζητήματα της οδικής ασφάλειας;

Το ζήτημα της οδικής ασφάλειας είναι τεράστιας σημασίας για τη χώρα μας και χρειάζεται άμεση και μεθοδική αντιμετώπιση με κύριο και βασικό στόχο τη μείωση του μεγάλου αριθμού των νεκρών κάθε χρόνο. Βασικός μας στόχος είναι η μείωση τουλάχιστον κατά 100 ετησίως με απώτερο σκοπό το 2014 να φτάσουμε στον ευρωπαϊκό μέσο όρο των 1.000 θανάτων από τροχαία ατυχήματα από 1500 που είναι σήμερα. Το πρόβλημα είναι οξύτατο και η Ελληνική Αστυνομία από μόνη της δεν μπορεί να το καλύψει σε όλα τα επίπεδα. Χρειάζεται υπεύθυνη δράση από τα συναρμόδια Υπουργεία, κυρίως το Υποδομών και Μεταφορών, αλλά και το Υπουργείο Παιδείας, για την κυκλοφοριακή αγωγή, ώστε να αλλάξουμε τα δεδομένα. Αυτό που μπορώ με κάθε βεβαιότητα να σας πω είναι ότι υπάρχει μεγάλη προθυμία των αστυνομικών που στελεχώνουν τα Τμήματα Τροχαίας να συνεργαστούν συντονισμένα ώστε να επιτευχθεί ο μεγάλος αυτός εθνικός στόχος.

Το ζήτημα των τροχαίων είναι γνωστό ότι συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με την κατανάλωση αλκοόλ, κυρίως από ανήλικους, υπάρχει κάποιος σχεδιασμός για την αντιμετώπιση του;

Πράγματι, ο συνδυασμός του αλκοόλ με την οδήγηση είναι καταστροφικός. Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας 1 στους 4 θανάτους Ευρωπαίων ηλικίας 15-29 οφείλεται στην οδήγηση κάτω από την επίδραση του αλκοόλ. Όσον αφορά τα τροχαία, αυτό σημαίνει ότι εκατοντάδες νέοι άνθρωποι χάνονται κάθε χρόνο οδηγώντας συνήθως, αργά τη νύχτα, δίκυκλες μηχανές. Στην Ελλάδα, νόμος που ψηφίστηκε τον Δεκέμβριο του 2008 απαγορεύει σε ανήλικους την είσοδο σε κέντρα διασκέδασης και μπαρ και φυσικά την κατανάλωση αλκοόλ. Η εφαρμογή του νόμου όμως είναι πλημμελής. Πρέπει να ενταθούν οι έλεγχοι στα καταστήματα που διαθέτουν αλκοόλ σε ανήλικους αδιαφορώντας για τις συνέπειες και παραβιάζοντας τον νόμο. Επίσης, θα εντατικοποιηθούν, ακόμα περισσότερο οι έλεγχοι της τροχαίας και τα αλκοτέστ. Το πρόβλημα δεν είναι νομοθετικό, αφού νόμοι υπάρχουν, απλώς πρέπει να εφαρμόζονται από όλους.

Μέγιστο πρόβλημα των ημερών αποτελεί η λαθρομετανάστευση επί του οποίου ο Έλληνας αστυνομικός καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες.

Έχει γίνει κατανοητό ότι η Αστυνομία πολλές φορές καλείται να φέρει εις πέρας έργο πέρα από το βασικό αντικείμενό της. Είναι ανάγκη να υπάρξουν εναλλακτικοί τρόποι υποδοχής των μεταναστών και οπωσδήποτε το πρόβλημα πρέπει να διεθνοποιηθεί και να αναθεωρηθεί η Συνθήκη Δουβλίνο II. Η Ελλάδα δεν αποτελεί χώρα τελικού προορισμού για τους περισσότερους μετανάστες, αλλά χώρα- transit, με σκοπό να καταλήξουν σε άλλα σημεία της Ευρώπης. Δυστυχώς, όμως η Συνθήκη Δουβλίνο II μας αναγκάζει να τους κρατάμε εδώ εγκλωβισμένους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πολλά κοινωνικά προβλήματα, κυρίως στο κέντρο της Αθήνας. Αυτό πρέπει να αλλάξει. Έχουμε δεσμευθεί και προς αυτή την κατεύθυνση, εργαζόμαστε για τα κέντρα πρώτης υποδοχής, την αναθεώρηση του συστήματος απόδοσης ασύλου και την πολιτική πίεση προς την Τουρκία να σεβαστεί τις συνθήκες επανεισοδοχής που έχει υπογράψει με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Σε σχέση με τις λοιπές αλλότριες εργασίες που έχει επιφορτισθεί ο Έλληνας αστυνομικός με συνέπεια να μην ασχολείται όπως θα έπρεπε με το καθ' αυτό αστυνομικό έργο, υπάρχει μέριμνα από πλευράς Υπουργείου;

Γνωρίζουμε πολύ καλά το πρόβλημα των πάρεργων που απασχολεί την Ελληνική Αστυνομία, η οποία καλείται να φέρει εις πέρας έργο το οποίο εμπίπτει στις αρμοδιότητες άλλων υπηρεσιών, όπως της Δημοτικής Αστυνομίας για τον έλεγχο των καταστημάτων ή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την παραμονή στα αστυνομικά καταστήματα. Και φυσικά, είναι λάθος να διατίθεται το σύνολο της αστυνομικής δύναμης κάθε Σαββατοκύριακο στα γήπεδα εις βάρος της ασφάλειας των πολιτών. Για το ζήτημα των γηπέδων και την μετακίνηση των οργανωμένων οπαδών έχουν δρομολογηθεί λύσεις, μεθοδικά, σε συνεννόηση με συναρμόδιους φορείς και παράγοντες. Γνωρίζουμε τα προβλήματα και εργαζόμαστε για τη λύση τους. Μ' αυτή την οπτική ενεργοποιήσαμε τον θεσμό του Αστυνομικού της Γειτονιάς αλλά και την Ομάδα δικυκλιστών ΔΙΑΣ, που θα ξεκινήσει τις περιπολίες από 29 Μαρτίου και θα λειτουργήσει θετικά τόσο για την πρόληψη όσο και για την καταστολή.

Εν κατακλείδι κύριε Υπουργέ; Είμαι βέβαιος ότι το νέο έτος οι επιδόσεις της αστυνομίας στην αντιμετώπιση του εγκλήματος θα είναι πολύ καλύτερες απ' όσα τα τελευταία χρόνια, εμπειδόμενος από το αίτημα της ασφάλειας των Ελλήνων πολιτών.]

Εν κατακλείδι κύριε Υπουργέ;

Είμαι βέβαιος ότι το νέο έτος οι επιδόσεις της αστυνομίας στην αντιμετώπιση του εγκλήματος θα είναι πολύ καλύτερες απ' όσα τα τελευταία χρόνια, εμπειδόμενος από το αίτημα της ασφάλειας των Ελλήνων πολιτών.]